

УДК 338.26

Шведа Т. - ст. гр. БМ-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СУТНІСТЬ ОПЕРАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.е.н, доцент Галушчак О. Я.

Shveda T.

Ternopil Ivan Puluj National Technical Universtiy

THE ESSENCE OF THE ENTERPRISE'S OPERATIONAL STRATEGY

Supervisor: Halyschak O.

Ключові слова: операційна стратегія, підприємство

Keywords: operational strategy, enterprise

Зміни в сучасному суспільстві, направлені на модернізацію й інноваційний розвиток, викликають велику кількість проблем в операційній діяльності підприємств. Умовою, що визначає процвітання економіки, є висока ефективність виробничих процесів. Вона передбачає раціональне використання ресурсів, покращення операційних процесів, стратегічне планування операційної діяльності. Саме тому важливу роль при підвищенні ефективності діяльності підприємства мають відігравати процеси розроблення і втілення операційної стратегії.

Основним призначенням підприємства є завдяки переробці ресурсів виготовляти продукцію чи надавати послуги з метою задоволення потреб споживачів. Розуміючи основне призначення, власники і керівники підприємства мають формулювати його стратегію. Загалом стратегія – це всебічний план досягнення цілей. Іншими словами стратегія визначає здатність комерційного підприємства конкурувати на певному ринку. Якщо говоримо про некомерційну організацію, то стратегія визначає її здатність досягати поставленої мети і виконувати місію.

Операційна стратегія є однією із функціональних стратегій, які розробляють для всіх функціональних сфер підприємства. Вона формується поряд із маркетинговою, кадровою чи фінансовою стратегіями. Функціональні стратегії виступають основою для загальної стратегії (корпоративної або ділової). Операційна стратегія стосується виробничої сфери функціонування підприємства та визначає способи використання його виробничих потужностей. Фактично операційна стратегія передбачає рішення підприємства про те, як, коли і де виробляти чи надавати послуги. Операційна стратегія охоплює всі аспекти діяльності підприємства і формує довгостроковий процес, який дає можливість швидко і адекватно реагувати на різні зміни внутрішнього і зовнішнього середовища.

Таким чином, операційна стратегія є частиною стратегічного набору підприємства і зазвичай подається у вигляді програми конкретних заходів і дій, що визначають процеси виготовлення і реалізації продукції (послуг). Дана стратегія направлена на розвиток виробничих потужностей підприємства для формування конкурентних переваг на ринку.

Операційна стратегія часто подається у вигляді рішення (сукупності рішень), пов'язаних із розробленням виробничого процесу, а також інфраструктури, потрібної для його успішної реалізації. Розроблення виробничого процесу полягає у виборі потрібної технології для виготовлення продукції (надання послуги), складання плану-графіку процесу, способу розміщення процесу, а також управління запасами товаро-

матеріальних цінностей. Рішення, пов'язані з інфраструктурою виробничого процесу, стосуються розробки систем планування і управління, способів і методів забезпечення якості і контролю якості процесу і продукції, структури оплати праці і організації виробничої функції підприємства.

Операційна стратегія не буває постійною для підприємства на усіх етапах його життєвого циклу. Вона навпаки має тенденцію до зміни, особливо коли відбуваються зміни в зовнішньому середовищі, зокрема зміна смаків, вподобань і потреб споживачів продукції. Саме тому процес розробки операційної стратегії має враховувати і майбутні зміни потреб споживачів.

Операційна стратегія для підприємства буде успішною, якщо його керівники будуть враховувати такі нюанси:

- визначатимуть можливі варіанти пріоритетів;
- розумітимуть наслідки вибору кожного варіанту із пріоритетів;
- усвідомлюватимуть на які компроміси потрібно зважитись, щоб реалізувати певний варіант із визначених пріоритетів.

Щоб сформувавши ефективну операційну стратегію, керівники підприємства мають врахувати два важливих фактори:

- 1) особливості підприємства;
- 2) ситуацію на ринку.

Особливості підприємства (їх ще називають операційні пріоритети) включають специфічні можливості чи характеристики підприємства, які формують його конкурентоспроможність. В основі цих особливостей можуть бути якість і надійність продукції, витрати виробництва і збуту продукції, термін виконання замовлення, здатність підприємства реагувати на зміни (ситуації на ринку, нові законодавчі і нормативні акти тощо), надійність постачальників і постачання, швидкість освоєння випуску нових товарів та інші критерії. Для успіху на ринку керівники підприємства при розробці операційної стратегії мають враховувати не лише особливості товарів чи конкурентів, а й особливості клієнтів та їх потреб.

Ситуація на ринку може дуже суттєво вплинути на суть операційної стратегії підприємства, а також на процес її впровадження. Саме тому фахівці рекомендують ретельно вивчати ситуацію на ринку не тільки під час розробки операційної стратегії, а й під час її реалізації. Такі знання дають змогу коригувати стратегію, враховуючи зміни ситуації. Вивчення ситуації передбачає вивчення подій та тенденцій, які сприятимуть чи навпаки не сприятимуть діяльності підприємства. Зазвичай вивчають такі аспекти ситуації, як запитати споживачів та їх зміну, дії конкурентів, потенціал для появи нових ринків, зміни в технологіях, різні проблеми макрооточення (економічні, політичні, юридичні, демографічні, екологічні проблеми тощо).

Таким чином, операційна стратегія передбачає вирішення вузькоспеціалізованих проблем і питань підприємства, пов'язаних із успішним виготовленням й реалізацією продукції (послуг) на ринку.